

PRAWO CELNE

Ewa Gwardzińska, Mirosława Laszuk
Małgorzata Masłowska, Robert Michalski

PRAWO W PRAKTYCE

PRAWO CELNE

Ewa Gwardzińska, Mirosława Laszuk
Małgorzata Masłowska, Robert Michalski

PRAWO W PRAKTYCE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 kwietnia 2017 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Wiesław Czyżowicz

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne i łamanie

JustLuk

Poszczególne rozdziały książki napisali:

Ewa Gwardzińska – rozdz. VI, X, XII, XIII

Mirostawa Laszuk – rozdz. I, II, III

Małgorzata Mastowska – rozdz. IV, VII, XI

Robert Michalski – rozdz. V, VIII, IX

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-427-8

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przykopska 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wprowadzenie	17

Część pierwsza

Przywóz towaru na obszar celny Unii Europejskiej

Rozdział I

Wprowadzenie towaru na obszar celny UE	23
1.1. Wprowadzenie towaru i przywózowa deklaracja skrótowa	23
1.2. Przedstawienie towaru	37
1.3. Czasowe składowanie towaru	42
1.4. Status celny towarów	48

Rozdział II

Pochodzenie towaru	54
2.1. Niepreferencyjne pochodzenie towarów	54
2.1.1. Podstawy prawne	54
2.1.2. Zasady ustalania niepreferencyjnego pochodzenia	55
2.1.3. Dokumentowanie niepreferencyjnego pochodzenia towarów	59
2.2. Preferencyjne pochodzenie towarów	63
2.2.1. Podstawy prawne	63
2.2.2. Umowy o wolnym handlu	65

2.2.3. Ogólny system preferencji taryfowych	77
2.2.4. Unia celna	108
2.3. Deklaracja dostawców oraz inne procedury ułatwiające wystawianie lub sporządzanie dowodów pochodzenia	111
2.4. Wiążąca informacja o pochodzeniu	115

Rozdział III

Wartość celna towaru	119
3.1. Wartość transakcyjna	119
3.2. Koszty dotyczące wartości celnej towarów	130
3.2.1. Koszty wliczane do wartości celnej	130
3.2.2. Koszty niewliczane do wartości celnej	140
3.3. Dokumentowanie wartości celnej towaru	143
3.4. Uproszczony sposób obliczania wartości celnej	145
3.4.1. Uproszczony sposób obliczania elementów formułujących wartość celną wynikający z art. 73 UKC	145
3.4.2. Wartość celna towarów łatwo psujących się (rozporządzenie Komisji (UE) nr 543/2011)	152
3.4.3. Uproszczony sposób ustalania wartości celnej towarów łatwo psujących się sprowadzanych do konsygnacji (art. 142 ust. 6 RW)	153
3.5. Kwestionowanie przez organ celny deklarowanej wartości celnej	156
3.6. Zastępcze metody ustalania wartości celnej	157
3.6.1. Metoda wartości transakcyjnej towarów identycznych	158
3.6.2. Metoda wartości transakcyjnej towarów podobnych	160
3.6.3. Metoda wartości opartej na cenie jednostkowej (metoda dedukcyjna)	161
3.6.4. Metoda wartości kalkulowanej	164
3.6.5. Metoda wartości ustalonej na podstawie danych dostępnych na obszarze celnym UE – metoda tzw. ostatniej szansy	166
3.7. Wiążąca informacja o wartości celnej	167
3.8. Przeliczenie waluty w celu ustalenia wartości celnej	168

Rozdział IV

Klasyfikacja taryfowa (stawki celne i zasady ich stosowania)	170
4.1. Wspólna taryfa celna	170
4.2. Zasady klasyfikacji taryfowej towarów	180
4.2.1. Uwagi wprowadzające	180
4.2.2. Ogólne Reguły Interpretacji Nomenklatury Scalonej	181
4.2.3. Noty wyjaśniające	193
4.2.4. Opinie, decyzje i rozporządzenia klasyfikacyjne ...	194
4.3. Stawki celne i zasady ich stosowania	195
4.4. Wiążąca informacja taryfowa	206

Rozdział V

Przywózowe procedury celne	219
5.1. Dopuszczenie do obrotu	219
5.2. Procedury specjalne	225
5.2.1. Uwagi wprowadzające	225
5.2.2. Procedura tranzytu	258
5.2.3. Procedura składowania celnego	274
5.2.4. Procedura wolnego obszaru celnego	284
5.2.5. Procedura odprawy czasowej	291
5.2.6. Procedura końcowego przeznaczenia	307
5.2.7. Procedura uszlachetniania czynnego	313

Rozdział VI

Dług celny w przywozie	325
6.1. Powstanie długu celnego	325
6.2. Zabezpieczenie długu celnego	330
6.3. Pokrycie, zwrot i umorzenie należności celnych przywózowych	336
6.3.1. Zasady określania kwoty należności celnych przywózowych	336
6.3.2. Zasady płatności należności celnych i odroczenia płatności	340
6.3.3. Zwrot i umorzenie należności celnych	345
6.3.4. Wygaśnięcie długu celnego	354

Rozdział VII

Zwolnienia z należności celnych w przywozie towarów	359
7.1. Zasady stosowania zwolnień	359
7.2. Zwolnienia wynikające z UKC	362
7.2.1. Uwagi wprowadzające	362
7.2.2. Towary powracające	362
7.2.3. Produkty rybołówstwa morskiego i produkty wydobyte z morza	366
7.3. Zwolnienia wynikające z rozporządzenia 1186/2009	366
7.4. Zwolnienia wynikające z umów międzynarodowych	379
7.5. Zwolnienia wynikające z krajowych przepisów celnych	381
7.6. Zwolnienia dla kościołów i związków wyznaniowych	382

Część druga**Wywóz towarów z obszaru celnego Unii Europejskiej****Rozdział VIII**

Wprowadzenie towaru	387
8.1. Wywozowa deklaracja skrócona	387
8.2. Zgłoszenie do powrotnego wywozu i powiadomienie o powrotnym wywozie	391

Rozdział IX

Procedury wywozowe	397
9.1. Procedura wywozu	397
9.2. Procedura uszlachetniania biernego	411

Część trzecia**Regulacje stosowane w przywozie i wywozie****Rozdział X**

Rejestracja przedsiębiorców i przedstawicielstwo celne	425
10.1. Rejestracja	425
10.2. Przedstawicielstwo celne	439
10.2.1. Przedstawicielstwo w Kodeksie cywilnym a przedstawicielstwo celne	439

10.2.2. Przedstawicielstwo a pełnomocnictwo w prawie cywilnym	440
10.2.3. Przedstawiciel celny	445

Rozdział XI

Zgłoszenie celne	450
11.1. Formy dokonania zgłoszeń	450
11.2. Dokumenty niezbędne do dokonania zgłoszenia	463
11.3. Sprostowanie zgłoszenia	469
11.4. Unieważnienie zgłoszenia	470
11.5. Korekty zgłoszeń	474
11.6. Weryfikacja zgłoszenia	477
11.6.1. Uwagi wprowadzające	477
11.6.2. Weryfikacja zgłoszenia celnego przed zwolnieniem towarów	479
11.6.3. Weryfikacja zgłoszenia celnego po zwolnieniu towarów	482

Rozdział XII

Uproszczenia	487
12.1. Rodzaje uproszczeń	487
12.1.1. Zgłoszenia celne uproszczone	487
12.1.2. Scentralizowana odprawa celna	490
12.1.3. Samoobsługa celna	493
12.1.4. Inne uproszczenia	494
12.2. Uzyskanie pozwolenia	505

Rozdział XIII

Status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO)	513
13.1. Rodzaje pozwoleń AEO	513
13.2. Warunki uzyskania pozwolenia	516
13.2.1. Uwagi wprowadzające	516
13.2.2. Procedura wnioskowania o wydanie pozwolenia AEO	527
13.2.3. Ułatwienia wynikające z przepisów prawa	535
13.2.4. Ułatwienia przyznane przez polską administrację celną do 2017 r.	542

13.3. Postępowanie audytowe	546
13.4. Monitorowanie pozwoleń	554
Zakończenie	561
Bibliografia	567
Wykaz aktów normatywnych	575
Orzecznictwo unijne	583
Orzecznictwo sądów polskich	587
Autorzy	589

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- decyzja 1/2006 – decyzja nr 1/2006 Komitetu Współpracy Celnej WE–Turcja z 26.07.2006 r. ustanawiająca szczegółowe zasady stosowania decyzji nr 1/95 Rady Stowarzyszenia WE–Turcja (Dz.Urz. UE L 265, s. 18)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459)
- pr. cel. – ustawa z 19.03.2004 r. – Prawo celne (Dz.U. z 2016 r. poz. 1880 ze zm.)
- PRD – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/341 z 17.12.2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz.Urz. UE L 69 z 2016 r., s. 1, ze zm.)
- RD – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z 28.07.2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.Urz. UE L 343, s. 1, ze zm.)
- rozporządzenie 1186/2009 – rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z 16.11.2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych (Dz.Urz. UE L 324, s. 23)

- rozporządzenie – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z 7.06.2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz.Urz. UE L 157, s. 1, ze zm.)
- rozporządzenie – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z 25.10.2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.Urz. UE L 303, s. 1, ze zm.)
- RW – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z 24.11.2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.Urz. UE L 343, s. 558)
- RWKC – rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z 2.07.1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.Urz. WE L 253, s. 1, ze zm.)
- u.k.a.s. – ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. poz. 1947 ze zm.)
- UKC – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z 9.10.2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.Urz. UE L 269, s. 1, ze zm.)
- u.p.a. – ustawa z 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 43 ze zm.)
- u.s.c. – ustawa z 27.08.2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1799 ze zm.)
- u.VAT – ustawa z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2016 r. poz. 710 ze zm.)
- WKC – rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z 12.10.1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.Urz. WE L 302, s. 1, ze zm.)
- ZKC – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z 23.04.2008 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny) (Dz.Urz. UE L 145, s. 1)

Instytucje

EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
KAS	– Krajowa Administracja Skarbowa
KE	– Komisja Europejska
MF	– Ministerstwo Finansów
MFW	– Międzynarodowy Fundusz Walutowy
NBP	– Narodowy Bank Polski
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
ONZ	– Organizacja Narodów Zjednoczonych
PE	– Parlament Europejski
SC	– Służba Celna
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Organizacje

EFTA	– Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
EWG	– Europejska Wspólnota Gospodarcza
NATO	– Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (North Atlantic Treaty)
RP	– Rzeczpospolita Polska
UE	– Unia Europejska
WE	– Wspólnota Europejska
WCO	– Światowa Organizacja Celna (World Customs Organization)
WTO	– Światowa Organizacja Handlu (World Trade Organization)

Publikatory, orzecznictwo i czasopisma prawnicze

CBOSA	– Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
CSJ	– Customs Scientific Journal
Dz.U.	– Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	– Dziennik Urzędowy
Dz.Urz. MF	– Dziennik Urzędowy Ministra Finansów
Dz.Urz. UE	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (Official Journal of the European Union)

Dz.Urz. WE	- Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich (Official Journal of the European Communities)
IBGE	- International Business and Global Economy
LEX	- System Informacji Prawnej LEX
MPC	- Monitor Prawa Celnego
MPCiP	- Monitor Prawa Celnego i Podatkowego
WCJ	- World Customs Journal
ZNSA	- Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Inne

AEO	- upoważniony przedsiębiorca (Authorised Economic Operator)
AEOC	- Uproszczenia Celne (Customs Simplifications)
AEOF	- Uproszczenia Celne plus Bezpieczeństwo i Ochrona (Customs Simplifications/Security and Safety)
AEOS	- Pozwolenie Bezpieczeństwo i Ochrona (Security and Safety)
AES	- Automatyczny System Eksportu
AKP	- Państwa Regionu Afryki, Karaibów i Pacyfiku (African, Caribbean and Pacific Group of States)
CCC	- Rada Współpracy Celnej (Customs Co-operation Council)
CELINA	- System Obsługi Zgłoszeń Celnych
CEN	- Europejski Komitet Standaryzacji (European Committee of Standardization)
CIF	- warunek dostawy według INCOTERMS 2010 - <i>Cost, Insurance and Freight (named destination port)</i> - Koszt, ubezpieczenie i fracht (określony port przeznaczenia)
CN	- Nomenklatura Scalona (Combined Nomenclature)
EAD	- wywozowy dokument towarzyszący (Export Accompanying Document)
EBA	- wszystko oprócz broni (Everything But Arms)
EBTI	- europejska wiążąca informacja taryfowa (European Binding Tariff Information)
ECS	- System Kontroli Eksportu (Export Control System)
EORI	- System Rejestracji i Identyfikacji Podmiotów Gospodarczych (Economic Operators Registration and Identification)
GATT	- Układ Ogólny w sprawie Taryf Celnych i Handlu (General Agreement of Tariffs and Trade)

GSP	– System Preferencji Celnych (Generalized System of Preferences)
HS	– Zharmonizowany System Oznaczenia i Kodowania Towarów (Harmonized Commodity Description and Coding System)
HWP	– Harmonisation Work Programme
KNU	– klauzula największego uprzywilejowania (Most-favoured-nation)
MRN	– numer operacji tranzytu (Movement Reference Number)
NCTS	– Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy (New Computerised Transit System)
PDR	– Podsystem Danych Referencyjnych
PoUS	– Proof of Union Status (unijny system służący do potwierdzenia statusu celnego towarów)
PUESC	– Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych
REX	– system zarejestrowanych eksporterów (registered exporter (REX) system)
SAD	– jednolity dokument administracyjny (Single Administrative Document)
SISC	– System Informacyjny Służby Skarbowo-Celnej
SZPROT	– System Zintegrowanej Rejestracji Przedsiębiorców
TARIC	– Zintegrowana Taryfa Celna (TARif Intégré Communautaire)
TIN	– numer identyfikacyjny zgłaszającego (numer NIP poprzedzony symbolem PL)
WIP	– wiążąca informacja o pochodzeniu towarów (Binding Origin Information)
WIT	– wiążąca informacja taryfowa (Binding Tariff Information)
WOC	– wolny obszar celny
WPD	– powiadomienie o zamiarze prowadzenia działalności przemysłowej, handlowej lub usługowej w wolnym obszarze celnym
WTC	– Wspólna Taryfa Celna

WPROWADZENIE

Oddajemy do rąk Czytelników pierwszą zwartą publikację dotyczącą stosowania pakietu unijnego kodeksu celnego, który wszedł w życie 1.05.2016 r. Nowe przepisy nie zmieniają filozofii unijnego prawa celnego, jednak wprowadzają znaczną ilość zmian i nowych uregulowań. Zwiększyła się zarówno liczba aktów prawnych, jak i zawartych w nich przepisów. Trudnością w stosowaniu nowych przepisów unijnego prawa celnego jest brak instrukcji oraz wytycznych dających wskazówki co do sposobu stosowania tych przepisów. Brak jest również orzecznictwa związanego z nowymi uregulowaniami, które stanowiłoby ich wykładnię istotną zarówno dla organów, jak i przedsiębiorców.

Unijny kodeks celny zastąpił obowiązujący od lat 90. Wspólnotowy Kodeks Celny (WKC), który był następstwem i konsekwencją działań podejmowanych przez istniejącą wówczas EWG, mających na celu konsolidację prawa celnego, wyeliminowanie mnogości pojedynczych aktów prawnych i zastąpienie ich jednym, spójnym logicznie i merytorycznie aktem prawnym. Na przestrzeni lat, w których obowiązywał, w związku z zachodzącymi zmianami w międzynarodowym obrocie towarowym, a przede wszystkim w kontroli celnej, WKC był wielokrotnie nowelizowany. Nie zapewniał warunków do realizacji „głębszej” integracji europejskiej. Informatyzacja administracji celnej oraz jej kontaktów z podmiotami dokonującymi międzynarodowego obrotu towarowego z zagranicą, dążenie do uproszczenia regulacji i stworzenia bardziej przyjaznych warunków międzynarodowej wymiany, zwiększenie bezpieczeństwa oraz zapewnienie efektywnego

procesu decyzyjnego spowodowały potrzebę uchwalenia nowego aktu prawnego. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z 23.04.2008 r. ustanawiało nowy akt prawny – wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny – ZKC). Jednak w praktyce zostało ono uchylone, zanim w rzeczywistości zaczęło być stosowane.

Zmiany wynikające z założeń Traktatu Lizbońskiego¹ spowodowały konieczność gruntownej zmiany ZKC. W dniu 30.10.2013 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z 9.10.2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (UKC), które zastąpiło ZKC. Aby UKC mógł być stosowany, niezbędne było wprowadzanie aktów prawnych uzupełniających regulacje w nim zawarte – rozporządzenia wykonawczego (RW), rozporządzenia delegowanego (RD), przejściowego rozporządzenia delegowanego (PRD) oraz decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2016/578 z 11.04.2016 r. ustanawiającej program prac dotyczący rozwoju i wykorzystywania systemów teleinformatycznych przewidziany w unijnym kodeksie celnym (Dz.Urz. UE L 99, s. 6). Pakiet UKC zaczął obowiązywać od 1.05.2016 r.

Nowe przepisy unijnego prawa celnego mają na celu uproszczenie prawodawstwa celnego oraz ujednoczenie obsługi obrotu towarowego z zagranicą w państwach członkowskich UE poprzez większą harmonizację zasad wymiany informacji i zakresu danych. Głównym celem ustanowienia zmian było również wdrożenie obsługi procesów biznesowych w elektronicznym środowisku – zarówno dla administracji celnych, jak i podmiotów dokonujących obrotu towarowego z zagranicą. Jednak zgodnie z art. 278 UKC pełne stosowanie tego aktu prawnego oraz przepisów wykonawczych w oparciu o systemy informatyczne nastąpi najpóźniej do 31.12.2020 r. W tym też okresie będzie postępował proces eliminacji norm kolizyjnych między poszczególnymi aktami prawnymi w pakiecie UKC.

---

¹ Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, podpisany w Lizbonie 13.12.2007 r. (Dz.Urz. UE C 306, s. 1).

Zaznaczyć należy, że od 1.03.2017 r. funkcjonuje Krajowa Administracja Skarbowa². Strukturę KAS tworzą administracja podatkowa, Służba Celna oraz kontrola skarbową. W zakresie organizacyjnym powyższych administracji stanowi to istotną zmianę, jednak nie ma wpływu na przepisy pakietu UKC, które mają charakter merytoryczny. Zadania realizowane dotychczas przez dyrektora izby celnej i naczelnika urzędu celnego przejął dyrektor izby administracji skarbowej oraz naczelnik urzędu celno-skarbowego. Organy te posiadają również status organu celnego.

Celem analizy podjętej w niniejszej monografii jest wskazanie zasad postępowania z towarem na gruncie regulacji ustawodawstwa celnego w oparciu o nowe przepisy wprowadzone 1.05.2016 r. Analizę wzbogacono judykaturą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz krajowych sądów administracyjnych (WSA, NSA), która pozostaje aktualna na gruncie UKC. Monografia obejmuje stan prawny na 1.03.2017 r.

Niniejsza publikacja analizuje zasady dokonywania międzynarodowego obrotu towarami w oparciu o reguły *compliance*, które podporządkowane zostały strukturze książki. Struktura ta opiera się na trzech częściach: przywóz towarów na obszar celny Unii Europejskiej, wywóz towarów z obszaru celnego Unii Europejskiej oraz regulacje wspólne dla przywozu i wywozu. Przyjęty układ ma na celu ułatwienie korzystania z zawartych w niej treści, które poprowadzą Czytelnika poprzez procedury postępowania z towarem w polityce eksportowo-importowej związanej z międzynarodowym obrotem towarowym. Monografia w przystępnej formie stanowi skumulowany zbiór informacji opracowanych na podstawie przepisów zawartych w obszernej liczbie aktów prawnych zarówno unijnych, jak i krajowych.

W części pierwszej „Przywóz towaru na obszar celny Unii Europejskiej” przeanalizowano zasady obowiązujące przy wprowadzeniu towaru na obszar celny UE oraz procedury celne stosowane w związku

---

² Na podstawie ustawy z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. poz. 1947 ze zm.).

z przywozem towarów. Analizie poddano również zagadnienia związane z cłem – niezbędne przy naliczaniu należności celnych z tytułu importu elementy kalkulacyjne (taryfę celną, pochodzenie towaru oraz wartość celną), instytucję długu celnego oraz zwolnienia z należności celnych w przywozie towarów, czy procedury specjalne, z wyłączeniem uszlachetniania biernego.

Kolejna część monografii „Wywóz towarów z obszaru celnego Unii Europejskiej” poświęcona została problematyce wyprowadzenia towaru. Szczególną uwagę zwrócono na wywozową deklarację skróconą oraz procedury celne wywozowe, w tym procedurę uszlachetniania biernego.

Trzecia część „Regulacje wspólne dla przywozu i wywozu”, jak wskazuje tytuł, analizuje instytucje wspólne, wykorzystywane zarówno w imporcie, jak i eksporcie. Obejmuje ona zagadnienia dotyczące rejestracji przedsiębiorców oraz przedstawicielstwa celnego. Dużo miejsca poświęcono również instytucji upoważnionego przedsiębiorcy (AEO).

Monografia skierowana jest do szerokiego kręgu odbiorców, a mianowicie do sędziów, adwokatów, radców prawnych, pracowników Krajowej Administracji Skarbowej, doradców podatkowych, księgowych, przedsiębiorców, których działania obejmują zagadnienia międzynarodowego obrotu towarowego, a także agentów celnych, logistyków i spedytorów. Odbiorcami mogą być również pracownicy naukowcy, studenci wydziałów prawa i administracji oraz kierunków, na których poruszane są problemy międzynarodowego obrotu towarowego.

Część pierwsza

**PRZYWÓZ TOWARU
NA OBSZAR CELNY UNII EUROPEJSKIEJ**

Rozdział I

WPROWADZENIE TOWARU NA OBSZAR CELNY UE

1.1. Wprowadzenie towaru i przywozowa deklaracja skrócona

Wprowadzenie towarów na obszar celny UE jest pierwszą fazą postępowania celnego. Dochodzi do niego z chwilą faktycznego przywozu, a więc faktycznego przekroczenia zewnętrznej granicy UE. Wprowadzenie (wyprowadzenie również) może nastąpić przez otwarte dla danego ruchu przejścia graniczne – drogowe, kolejowe, morskie, rzeczne i lotnicze. Przez inne przejścia graniczne tylko po wydaniu pozwolenia przez organ celny¹.

N! Zgodnie z upoważnieniem zawartym w ustawie – Prawo celne minister właściwy do spraw finansów publicznych określa urzędy celno-skarbowe oraz podległe im oddziały celne, w których są dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa celnego w zależności od rodzaju towarów lub procedur celnych, którymi mogą być towary obejmowane². Rozporządzenie zawiera trzy załączniki:

---

¹ S. Naruszewicz, M. Laszuk, *Wspólnotowe prawo celne*, Warszawa 2005, s. 201.

² Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 21.02.2017 r. w sprawie urzędów celno-skarbowych oraz podległych im oddziałów celnych, w których są dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa celnego w zależności od rodzaju towarów lub procedur celnych, którymi mogą być obejmowane towary (Dz.U. poz. 372).

- załącznik I – określa wykaz urzędów celno-skarbowych oraz podległych im oddziałów celnych, w których są dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa celnego w zależności od procedur celnych, którymi mogą być obejmowane towary;
- załącznik II – określa wykaz urzędów celno-skarbowych oraz podległych im oddziałów celnych, w których mogą być zgłaszane do procedury wywozu towary, co do których składany jest wniosek o refundację wywozową;
- załącznik III określa wykaz urzędów celno-skarbowych oraz podległych im oddziałów celnych właściwych dla tranzytu unijnego ropy naftowej, gazu i energii eklektycznej realizowanego za pomocą stałych urządzeń przesyłowych.

Towary wprowadzone na obszar celny UE podlegają od chwili wprowadzenia dozorowi celnemu³. Towary wprowadzone na obszar celny UE mogą więc podlegać też kontroli organów celnych. W uzasadnionych przypadkach towary wprowadzone mogą również podlegać zakazom i ograniczeniom, które są uzasadnione względami moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt lub roślin, ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury narodowej oraz ochrony własności przemysłowej lub handlowej.

Towary pozostają pod dozorem celnym tak długo, jak jest to niezbędne do określenia ich statusu celnego, a w przypadku towarów nieunijnych, aż do zmiany statusu celnego bądź do czasu wyprowadzenia poza obszar celny UE lub zniszczenia. Stosowanie dozoru celnego nie zawsze bywa wystarczająco skuteczne, dlatego też przepisy UKC przewidują również możliwość stosowania kontroli celnej. Zgodnie z art. 134 ust. 2 UKC posiadacz towarów pozostających pod dozorem celnym może za zgodą organów celnych w dowolnym czasie przeprowadzić rewizję towarów lub pobrać ich próbki w celu określenia klasyfikacji taryfowej, wartości celnej lub statusu celnego towarów.

---

³ Zgodnie z art. 5 pkt 27 UKC dozór celny oznacza ogólne działania prowadzone przez organy celne w celu zapewnienia przestrzegania przepisów prawa celnego i, w stosownych przypadkach, innych przepisów mających zastosowanie do towarów podlegających tym działaniom.

W przypadku gdy infrastruktura przejścia granicznego nie pozwala na dokonanie odprawy celnej, przepis art. 135 ust. 1 UKC nakazuje, aby osoba, która wprowadza towary na obszar celny UE, lub osoba, która przejmuje odpowiedzialność za przewóz po ich wprowadzeniu, przewiozła towary trasą przewozu określoną przez organy celne do wyznaczonego urzędu celnego lub miejsca uznanego przez organy celne. Towary mogą być również wprowadzone do wolnego obszaru celnego. Powyższego obowiązku nie stosuje się do środków transportu i towarów na nich przewożonych, które jedynie przemieszczają się przez wody terytorialne lub przestrzeń powietrzną UE i nie zatrzymują się na tym obszarze. Jednak gdy na skutek nieprzewidzianych okoliczności lub działania siły wyższej statek będzie zmuszony do zawinięcia do portu na terytorium UE, należy niezwłocznie powiadomić organy celne. Zaznaczyć należy, że do wolnego obszaru celnego wprowadzane są towary, jeżeli przywożone są bezpośrednio do niego drogą morską lub powietrzną albo lądową bez przejazdu przez inną część obszaru celnego UE, o ile wolny obszar celny przylega do granicy lądowej państwa członkowskiego i państwa trzeciego⁴.

N! Trasy przewozu określane są w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych⁵. Rozporządzenie wyznacza kolejowe, drogowe, morskie oraz powietrzne trasy przewozu towarów wprowadzanych na obszar UE. Wyznaczenie tras odbywa się poprzez wytyczenie trasy od otwartych drogowych, kolejowych przejść granicznych lub odpowiednio od miejsc przekroczenia morskiej lub powietrznej granicy państwowej do najbliższej położonych urzędów celnych w miejscowościach wskazanych w rozporządzeniu. Zaznaczyć należy, że trasy biegnące w kierunku odwrotnym do określonego w rozporządzeniu stanowią trasy wyprowadzenia towaru poza obszar celny UE. Środki transportu poruszające się trasą określoną przez organy celne, bez zgody tego organu, nie mogą zmieniać trasy przejazdu ani zatrzymywać się. Przeładunek towarów przemieszczanych

⁴ Art. 135 UKC.

⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 22.11.2016 r. w sprawie tras przewozu towarów wprowadzanych na obszar celny Unii Europejskiej i wyprowadzenia towarów poza ten obszar oraz sposobu poruszania się i przemieszczania towarów po tych trasach (Dz.U. poz. 1890).

Publikacja w sposób kompleksowy przedstawia wszystkie najważniejsze instytucje prawa celnego. Zostały tu omówione m.in. takie zagadnienia, jak:

- pochodzenie towarów oraz ich wartość celna,
- taryfa celna,
- procedury celne,
- podstawy i zasady zastosowania zwolnień towarów od należności celnych w przywozie,
- zasady stosowania uproszczeń w obsłudze celnej,
- przedstawicielstwo w sprawach celnych,
- zasady dokonywania zgłoszeń i obsługi celnej.

W książce przedstawiono najnowsze unijne regulacje celne, uwzględniono przepisy nowego Unijnego Kodeksu Celnego, przepisy wykonawcze oraz delegowane, które weszły w życie 1.05.2016 r. Zaprezentowano także polskie regulacje odnoszące się do obrotu towarowego z państwami trzecimi, w tym zmiany wprowadzone ustawą o Krajowej Administracji Skarbowej. Na mocy nowych unormowań wprowadzono m.in. instytucje odprawy scentralizowanej i tzw. samoobsługi celnej, oraz zmieniono katalog procedur celnych, definicję eksportera czy przepisy dotyczące długu celnego i zabezpieczenia generalnego.

Opracowanie przeznaczone jest dla agentów celnych, radców prawnych, adwokatów, sędziów, komorników, księgowych i doradców podatkowych. Zainteresuje także przedsiębiorców działających w logistyce międzynarodowej i spedycji.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

WOLTERS KLUWER POLECA

ISBN 978-83-8107-427-8

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

CENA 149 Zł (W TYM 5% VAT)